

ROBERT PIŁAT

CZY ISTNIEJE ŚWIADOMOŚĆ?

**Polska Akademia Nauk
Instytut Filozofii i Socjologii**

Warszawa 1993

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	5
Rozdział I	
POLE ŚWIADOMOŚCI.....	11
1. FENOMENOLOGIA I PSYCHOLOGIA POSTACI JAKO PUNKTY WYJŚCIA DO OPISANIA POLA ŚWIADOMOŚCI.....	12
2. KONCEPCJA POLA ŚWIADOMOŚCI A. GURWITSCHA I JEJ OGRANICZENIA.....	14
A. Jedność tematu.....	14
B. Pole tematyczne.....	15
C. Świadomość jako korelacja noetyczno-noematyczna.....	17
D. Czasowy charakter przeżyć świadomych.....	20
E. Problem odczuwania zmysłowego.....	24
3. SZERSZE POJĘCIE POLA ŚWIADOMOŚCI W KONCEPCJI H. EY'A.....	25
Rozdział II	
KATEGORIALNOŚĆ ŚWIADOMEGO DOŚWIADCZENIA.....	28
1. ZAGADKOWY RODZAJ AFAZJI I JEGO FILOZOFICZNE ZNACZENIE.....	29
2. KONKURENCYJNE INTEPRETACJE AFAZJI AMNESTYCZNEJ.....	31
A. Hipoteza A. Gelba i K. Goldsteina o nastawieniu konkretnym i kategorialnym.....	31
B. Korelacja typów afazji i osi mowy według R. Jakobsona.....	33
C. Kategoryzacja a percepcja według J. Brunera.....	35
3. FENOMENOLOGICZNE INTERPRETACJE HIPOTEZY A. GELBA I K. GOLDSTEINA.....	36
A. Pojęcie ideacji A. Gurwitscha.....	36
B. Generalizacje zmysłowe i kategorie abstrakcyjne według A. Schütza.....	38
4. KATEGORIALNOŚĆ DOŚWIADCZENIA A INTENCJONALNOŚĆ ŚWIADOMOŚCI.....	40
5. KATEGORIALNOŚĆ DOŚWIADCZENIA A MODEL ŚWIATA.....	42
6. ŚWIADOME PRZEŻYWANIE I JĘZYK W ŚWIETLE DANYCH NEUROFIZJOLOGII.....	46
A. Asymetryczna lokalizacja ośrodków językowych w mózgu.....	46
B. Rola języka w powstawaniu mózgowych mechanizmów bycia świadomym.....	49
C. Mechanizm organizacji doświadczenia a mechanizmy językowe.....	51

Rozdział III	
ODCZUWANIE ZMYŚLOWE	
A ŚWIADOME DOŚWIADCZENIE.....	53
1. KRYTYKA PSYCHOLOGII KARTEZJAŃSKIEJ	
A. Kartezjański obraz doświadczenia zmysłowego.....	54
B. Pawłowizm jako skrajna postać kartezjanizmu.....	56
C. Teoria sygnału i rozwiązanie trudności pawłowizmu.....	59
D. Ograniczenia psychologii postaci.....	63
2. AUTONOMIA ODCZUWANIA	
I JEGO STOSUNEK DO DOŚWIADCZENIA.....	65
A. Całościowy i sympatyczny stosunek do świata w odczuwaniu zmysłowym.....	65
B. Przejście od odczuwania do doświadczenia.....	67
 Rozdział IV	
W POSZUKIWANIU DOŚWIADCZAJĄCEGO PODMIOTU.....	
1. CZYSTY PODMIOT W FENOMENOLOGII E. HUSSERLA.....	71
2. CZY POJĘCIE CZYSTEGO PODMIOTU JEST ZBYTECZNE?	
DISKUSJA POMIĘDZY A. GURWITSCHEM I A. SCHÜTZEM	
W SPRAWIE NIE-EGOLOGICZNEJ KONCEPCJI ŚWIADOMOŚCI.....	76
3. PODMIOT JAKO PROGRAMISTA SWEGO MÓZGU	
WEDŁUG K.R. POPPERA I J. ECCLESA.....	81
A. Problem ruchu spontanicznego.....	81
a) Wczesniejsze interpretacje ruchu spontanicznego i ich krytyka.....	81
b) Hipoteza interakcjonizmu.....	86
c) Ja i trzy światy popperowskie.....	89
d) Mózgowe podłoże samoświadomego Ja według W. Penfielda.....	92
4. NAPIĘCIE POMIĘDZY PODMIOTEM	
A POLEM ŚWIADOMOŚCI. KONCEPCJA H. EY'A.....	93
 Rozdział V	
BYCIE ŚWIADOMYM JAKO ZRÓWNOWAŻONY	
SYSTEM OPOZYCJI.....	
1. ELEMENTY KONSTYTUUJĄCE BYCIE ŚWIADOMYM.....	103
2. OMÓWIENIE PODSTAWOWYCH NAPIĘĆ	
W OBREBIE BYCIA ŚWIADOMYM.....	104
A. Podmiot – przedmiot.....	105
B. Spostrzeganie postaciowe – model świata.....	109
C. Przeszłość – przyszłość.....	112
D. Świadome – nieświadome.....	114
 Zakończenie	
BYCIE ŚWIADOMYM JAKO DYSPONOWANIE	
OSOBISTYM MODELEM ŚWIATA.....	
	117
LITERATURA CYTOWANA.....	122
SUMMARY.....	126